

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXXI.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL

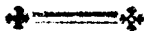
Indult BÉTSBŐL Pénteken 15. Áprilisbenn, 1796.

Ütközetekhez készülő mozgások.

Az Olofz tsatározó mezőkrül: —

A' Ts. Királyi seregek' Olofz országai vezére' Báro Beaulieu, Apr. 3-dikánn indította onnét, ujjabb tudósítását Béts felé. Irja — „, hogy neki az ellenségnek további mozgásai, értésere esvén, 's-nevezetesenn a' felöll is bizonyofsá tétetödvén, hogy a' Frantzia fereg Voltribann (a' melly Genua' várofsa mellett egy népes tö-szomszéd város) magazinumokat készittenek: mind ezekből nem ítélhetett egyébként, hanem, hogy az ellenségnek meg-határozott tzélja légyen, a' Bochetti polizra meg-szállani. (Ez

H h

az a' határ-szegelet, a' hol *Meylándnak* egy szegelete, leg beljebb bé-rüg *Genua* várofsa felé.) Ehez képeest Fegyvertármester *Beaulieu* Mártz. 31-dikénn, a' közelébbről említett Ts. Királyi lovas és gyslog sereguék egy részit, ehez a' *Bochettai* pafsushoz küldötte elő, a' másik részit pedig a' Generál *Pittoni* vezérlése alatt, *Novinál*, azonn a' szegeletenn szállította-meg, a' melly szegelete a' *Genuai* Respublika' földgyinek, egy nyelv formálog, *Aleksándriához* leg közelébb fel-nyútnak. —

„Április' 1-ső napján Gen. *Pittoni*, minekutánna *Novinál* őrizetet hagyott volna, fereginek több részével maga, *Voltiggio* felé előbb-nyomúlt. —

„Április' 2-dikénn maga Gen. *Beaulieu* a' posztokat recognoscerozván, mindgyár az utánn mind *Novi*hoz, mind *Bochettához* több seregeket rendelt. —

„Az *Ovadánál* lévő posztot, Gen. *Pittoni* mellett leg közelébb, az őzfze-kaptsolodásnak fennmaradása végett, F. M. Lajtnánt Gr. *Argentean* foglalta el. —

„Ilyen módonn, a' Ts. Királyi tábornak egyik része, nagyobbára balra vonván magát, a' *Lombárdiában* még hátra-maradott-része is pedig, a' tábornak hasonló-képpen ezenn bal szárnya felé utazni vett parantsolatot: ehez képeest olyan rendelést küldött Gen. *Beaulieu* Gen. *Colli*hoz, hogy táborunknak jobb szárnyát, a' melly a' *Bormida'* völgyinn fekszik, azoknak a' Ts. Királyi seregeknék egy részével erősfittse-meg, a' mellyek a' *Piemonti* seregekkel együtt vagynak. — Vévén *Colli* ezenn rendelést, mindgyár csoportokat küldött *Degob*hoz, *Cairo*hoz, *Sassaló*hoz, s - a' több más *Bormidai* posztokhoz. — (Ebből a' le-írásból jól lehet látni, miként fekügyék a' Ts. Királyi tábornak egész *Fronttya* rész szerént a' *Montferati*, rész szerént pedig a' *Pavesi*, vagy *Páviai* vidékekenn. A' dereka a' tábornak *Aleksándriától* *Novi*hoz nyomúlt elő; bal szárnya a' *Pavesi* szélekenn, a' mellyek egy szegettyit tefzik a' *Meylándi* Hertzezségnek, a' jobb szárnya pedig *Montferatban* a' *Bormida* vize' mejjé-

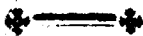
keinn, nyomul elő felé.) — *A' Frantziák' fekvéséről így ír Gen. Beaulieu: —*

„A' kémeknek meg-egyező tudósításaik szerint, *Voltriban* 11 ezer, *Voltritol* fogva pedig *Savonáig* 15 ezer Frantziák fekszenek. Tul ezeken a' tenger partonn egész *Nizzáig* meg-mózdultak az ellenséges tsoportok. *Nizzába* feles számu ujj ellenséges seregek érkeztek-meg; egyfzersmind pedig a' rekrutázás is rend kívül való a' Frantzia *Batalionoknál.* „

Az Olofz országi több elegyes levelekből most csak ezeket szedegethettyük üszsze: —

Mi-némü formálitással és kinek engedelmmivel szállottak légyen bé a' Frantziák *Voltriba*, *Savonába*, 's-másuva *Genua'* várofsa körül, most erföl még semmi bizonyost nem irhatunk. Hogy bé-ültek ezekben a' városokba, az kételkedésenn kívül vagyon. — *Genua* várofsából ezt irják: —

„Számos Frantzia seregeknek *Voltribann* való meg-jelenések, és éppen *Genua* várofsa' elibe való elő rukkolások, nagyon figyelmetessé tették az Országgló-székét, és azt arra inditották, hogy Mártz 26-dikánn egy közönséges rendelést hirdettesen-ki, mellybenn parantsóltatik; hogy a' városbol minden idegenek ki-takarodgyanak; és egy idegen katonais, még ha tiztis, a' városba bé ne botsáttassék. Meghatározta továbbá az Országgló-szék; hogy 12 ezer parasztkok haladék nélkül öltözzenek fegyverbe; 's-hogy az az 1528-dik-beli törvény, a' melly minden *Genuai* lakost a' fegyver, fogásra kötelez, ujjíttassék-meg. — *Savonából*, Barátok és Apátzák érkeztek-bé *Genuába* az Országgló-szék elibe, azt a' panaszt tevén a' Frantziák ellen, hogy a' városbanagy számmal bé-rukkolván, a' *Klastromoknak* törvényes birtokosait azokbol ki-kergették, és magok szállottak-bé lakhelyeikre. — Illyen környüállások között, sok előkelő szemelyek minden vagyonyaikkal együtt, *Genua* várofsábs futottak-bé.

Ezeknek a' környülállásoknak okárol tsak ugyan lehet, ha tsak igen-vékony világofságot is venni, a' következő 6-dik A milisi *Triesti* levelből: —

„Ide a' tegnap posta azzal a' fontos tudositással érkezék meg *Olofsz* országból, hogy a' Frantziák a' *Genuai* Respublika' elibe ilyen kérdést terjesztettek légyen: — Inkább a' magok különbenn is kedvetlen neutralitáfsokrol akarnak-e', a' Frantziák javával meg-egyezőlög, le-mondani; vagy pedig egy 15 Millió Aranyokból álló summát akarnak inkább fizetni Frantzia országnak? — Erre a' kérdésre pedig, 3-szor 24 órák alatt feleljenek. —

„Hallatik, hegy a' *Genuai* Országgló szék, azt felelte légyen a' Frantziáknak, hogy ő ezenn fel-tételek kozzül egyikre, olly kevésbé akar reá állani, mint a' másokra: és, ha különbenn nem lehet, kész magár, a' Szövetségeseikkel egy társaságban, erő által is oltalmazni.”

A' bizonyos dolog, hogy a' *Genuai* országló-szék, olly tüzesen hozzá kezdett és olly nagy siettséggel a' rekrutázáshoz, hogy a' Kapitányig mindenek a' ki katonának bé-áll, kettős zsoldot ígér a' háboru' végéig; melly ígéretnak az a' foganattya is vólt, hogy 2 napok alatt, 1456 ujj katonák vállaltak *Genuai* szolgálatot. —

„Azt is ki-hirdettette ugyan ekkor a' Tanáts, hogy mind azok a' Frantzia Émigránsok, a' kik meg nem mútathatták, hogy 18 hónapok alatt az életre elegendő erfény-beli tehétségek vagyon, *Genua'* városából 24 órák, a' *Genuai* földrol pedig 9 napok alatt, eltávozzanak., — (Ha meg gondóljuk, hogy *Genua'* várossát a' szározzon a' Frantziák vették körül, a' tenger felöll pedig az *Anglus* hajós sereg a' *Livornói* kikötő helybenn majd tsak a' szomszédban v gyon, sőt hogy 2 jól készült *Anglus* hadi hajók éppenn most a' *Genuai* kikötő-helybe bé-eveztek: lehetetlen, hogy az *Olofsz* hadi theatromrol minden órán fontos híreket ne vegyünk; annyival is inkább, hogy már mind az ujj Frantzia Követ *Faipoult*, mind pedig az ujj Frantzia fő Vezér *Buonaparte*, bizonyosonn meg-ér-

keztek, és az utolsá, az Olosz országi Frantzia seregeket, Gen. Scherertől által vette.)

(Közelébbi levelünkben, vagy két helyt, az Olosz helyett Orosz maradt; de Genuáról lévén szó, könnyű volt a' hibát által látni.)

A' *Provencei* Frantzia partok mellett egy időtől fogva hajókázó *Anglus* hajós seregnek a' vólt eddig a' tzelja, hogy a' *Touloni* Frantzia hajós seregnek a' *Cadix*bol a' *Mediterraneum* tengerre alattomba bé-evezett *Richeri* hajós sereggel való özfzetszatólódását, meg akadályoztassa; 's-hogy a' Frantziáknak a' fel támodott *Sardiniáiakkal* való közösüléseket terhesítse. — Most bizonyosonn írják *Livornó*bol, hogy az említett *Anglus* hajós sereg, a' Frantzia partok mellől el-távozván, oda a' *Livornói* kikötő-helybe bé-evezett. — A' *Genuai* kikötő-helybe is bé-evezett közelébről egy közép-szerü hadakozó *Anglus* hajó. —

Az Olosz levelek szerént, a' *Serizy*' vezérlése alatt lévő Frantzia hajós seregen kívül, egy *Spanyol* hajós sereg is a' *Mediterraneum*' tengerre vagyon rendeltetve, a' melly az ahoz tartozó hajóknak közönségesé tétetett laistro na szerént, 23 nagy, 15 közép-szerü, és 4 kisded, mind együtt 52 hadi hajókból áll, és a' kikötő-helyekből mindenórán ki fog a' tengerre evezni. — Ezek a' levelek azonbann, kétttségbe hozzák azt a' minapi hírt, hogy a' *Sardiniái* támodoktól, már Követek érkeztek volna *Paris*ba.

Az *Anglus* hajós sereg, a' *Provencei* partok mellől való el-távazása' alkalmatofságával, mind azokat a' kereskedő hajókat, a' mellyeket *Livornó*bol *Marseille* felé evezni az útbann talált, vízfzta térítette: hanem éppen ekkor 54 Frantzia transport hajók, a' mellyek a' *Provencei* partok mellől eleséggel indultak-el, olyan szerentsések vóltak, hogy lappangva az Olosz partokhoz el-jutottak, és az eleséget a' Frantzia seregek' számára már ki is tették. —

Kép-viselő *Salicetti*, a' *Genuai* Kereskedőktől fel-tsikort summát, egyenesenn a' Frantzia kordonhoz vitte. *Voltri*hoz érkezvén, az itt lévő Hadi-Commissáriust meg-fenyegette, hogy, ha az itt el-készülendő süto-kementzékben, egy elibe szaba-

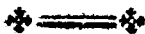

tott napig, mindennap 12 ezer személlyeknek kívántató kenyeret nem süttet, az ő vasra való verettetése kitsiny büntetés fog lenni.

De mind ezek még tsak kézfületek — hanem a' *Chouans* világ, ugyan kegyetlen ábrázatba öltözött. Egyik rész, kegyetlenebb mint a' másik. Híre sints közöttök az irgalmafságnak. Jó rendel, még irni sem lehet rollok, mivel a' *Chouans* vidéket, apro-Respublikánus és *Chouans* csoportok boritván-el, ezek a' hol ellöll-hátul találják egymást, irgalom nélkül lövik-vágják egyik-a'-másikat. Ha fogságra esnek is némellyek közzüllök, 2 vagy 3 napok allatt ezeknek is agyonn lövöldöztetés a' végek. A' kik önként fel-adgyák magokat, le-tévén fegyvereiket, fogságra vitetnek, és a' végek bizontalan. — Az ő rendetlen háborujok folyamattyából, a' következő ujjabb véres környülállások a' hitelesebbek: —

Egy *Henry* nevű General-Adjutant, a' ki sokáig megkülömböztetvé tsatázott a' *Chouánsok* ellen, Mártz. 8-dikánn 80-vanad magával *Angers* m állöll *Segre* felé útnak indúlt. Számos el-futott fegyvertelen *Segrei* lakosok is vóltak vele, a' kiket hazájokba akart vinni. Egy helyt az ország-útann, 1200 *Chouánsok*tól körül-vétetik — egy golyobis meg-tsapja *Henryt* — a' vére erőfsenn folyini kezd — az emberei ló-hátann hátra akarják vinni — de ő nem ment, hanem mind addig vezérlette a' 80 embert, még ezekkel együtt a' *Chouánsok*' mérginek áldozattyává lett, a' kik a' fegyvertelen *Segrei* lakosoknak sem kedveztek, hanem minnyájokat egyenlőenn özfzfe vagdalták. Az utánn tsak hamár meg-érkezett egy más Respublikánus csoport: de késönn, mert a' *Chouánsok* már az erdőkben, a' Respublikánusok pedig, a' hóltak' országábann vóltak. —

*Angers*hez 6 ora járás egy *Chalannes* nevű mező-város. Ebben is kevés fegyveres Respublikánusok lévén, ezekre a' *Chouánsok* bé-rontottak, és öket rész szerént akkor mindgyár özfzfe vagdalták, rész szerént el-fogván, más nap agyonn lövöldöz-

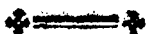
ték; ki-hírdetvén egyfzersmind, hogy nekik a' *Stofflet*' haláláért való boszszu-állásul, még 30 ezer ilyen Respublikánus áldozatok kívántatnak. —

A' Respublikanusok is most ujjabban, egy *Urelain* és egy *Pranger* nevü *Chouáns* vezért fogtak-el, és lövöldöztek agyonn, kik mind kettenn a' *Stofflet*' emberei voltak.

Most *Bretagné*'bann leg számosábbak a' *Chouán-sok*, 's-nevetetesenn *Rennes*'nél mutogattyák leg számosábbann magokat. Martz. 26-dikánn egy *St. Maloba* menő Respublikánus transportnak el-állították az uttyát, a' melly felett heves viadal támadott. A' *Chouán-sok* kéttésbe-esökhöz hasonlító módonn oltalmazták magokat, hanem végre a' fő Vezérjek *St. Pern* terhes sebet kapván, 's-más 4 al-vezérjeik halva a' földön maradván, minnyájok hátat ladni kéntelenek voltak.

A' *Charette*' végső sorsáról ezeket a' környül-állásokat olvassuk: — „

Minekutánna *Charette*, a' mint a' minap iratott volt, Gen. Adjutánt *Travot* által történt utolsó megverettetése után, magát néhány késérőivel együtt a' *Machecouli* erdőbe el-rejtette volna, őtet *Travot* mindenütt nyomba követte, a' melly közben Martz. 5-dikénn 20-fzig való Rojálístákra reájok bökcent, kik közzül más nap vagy 6 tot özfize vagdaltatott, de a' többek el-fzaladtak. *Travot* az után hallotta-meg, hogy az el-fzaladtak közzül az egyik *Charette* volt, 's-hogy ez egy fzozféd Papot, kiről úgy vélekedett, hogy *Travot* előtt ettől árultatott légyen el, szolgájával és szolgálójával együtt, tulajdon kezeivel ölt-meg. — *Charette* már régen, attol tartván, ne hogy ő is úgy járjon, mint *Stofflet*, egyszer se hált többszor majorbann, hanem csak ágy-némüt vitetett azokbol magának, és a' sűrűsegekben hált-meg. — Illyen nyomoruságos környülállások között, az ő hívei el-olvadtak mellöle. *Dejarry*, *Brünet*, *Uslane*, és *St. Pol* nevü ve-

zérjei, magokat a' Respublikánusoknak fel-adván, fog-
ságra vitettek. — Mártz. 15-dikénn szüntelen a' nyo-
mábann volt Gen. *Menner*, és a' lovát el is fogta
alolla. — Végezetre Mártz 24-dlkéna küldötte rolla
Gen. *Hedouville* azt a' hír-adást a' Directoriumhoz,
hogy *Charette* el-fogattatva, ez nap estvére éppen ér-
kező-félbenn volt *Angers*be — a' hol 25-dikbenn
meg is lövettetett. — *Travot* fogta el; neki pedig
a' Paraszatok által árultatott-el.

F r a n t z i a O r s z á g.

Mártzius' 10-dikénn, Páris' várofsának az ott mula-
tó sok idegenekre nézve való bátorságofsá-tételére, azt
projectálta *Pastoret* az Öt-százak' Tanáttsábann, hogy
a' régi nevezetesebb Respublikák', s-különösönn a' Ro-
maiak' példája szerént, Párisbann is tétetőd-
gyenek két-féle Pratorok, u. m: egy Prator
Urbánus, és az idegenekre nézve egy Prator
Peregrinus. — Ő úgy hízi, mond *Pastoret*,
hogy ez jó projectom.

Egy pár naptól fogva az a' hír' terjedett vólt el,
hogy *Barthelemy*, a' maga Követtség-beli Secreta-
riusát *Bachert*, a' békefségnek elő-ártikulufsaival, si-
etve Páris féle indította légyen Béselből. — Most
úgy írnak Párisból, hogy Hazafi *Bacher*, oda va-
losággal meg-érkezett — hanem, hogy mit vitt, ar-
rol egy betü emlekezet sints,

A' Párisi *Nouvelles Politiques* nevé Ujj-
sag-író azt mondgya *Pischegrü*ről, hogy a' mi ólta
privatizálni el-kezdett, egy munkához fogott, a'
mellybenn' ezt a' Revolutziót szándékizok igen ele-
ven színekkel le-rajzolni, s-nevezetesenn az 1793-dik
esztendő-beli híres táborozásnak plánumát jól ki-adni,
— Ez az Ujjság-író beszéli azt is, hogy *Pischegrü*
a' Directorium által meg-kináltatott légyen a' *Stock-
holmi* Követtséggel, de nem vállalta-fel, betsülletes
ember-módra azt felelvén, hogy ő a' *Diplomaticát*
soha se tanulta, mellyre nézve telyefséggel nem vál-
lalhat magára olyan hivatalt, a' mihez telyefséggel
nem ért.

Más *Párisi* levelek 2 nevetesebb okát hoz-
 zák elő a' békeféség' hálal'zódásának; *egyiket* a' Di-
 rectoriumnak azt a' végzést, hogy addig belé nem
 erefzkedik a' békeféséges traktának további ártiku-
 lusaiba, valamedig az az elő ártikulus meg nem
 határoztatik, hogy *Belgium*, *Frantzia* orfészához
 kaptólva maradjon; a' *másikat* pedig, hogy az *Án-
 glus* Ministerium, az el-foglalt fízgeteknek vilzfza-
 adásokra nem akar állani.

A n g l i a.

A' Parlamentom' Alsó-Házábann az iránt pana-
 fzokdottak némellyek a' 21-dik Mártziusi ülésbenn,
 hogy a' *Jamaika*' fízgeténn lévő *Anglusok*, igen ke-
 gyetlen efszközök által folytattyák ott a' *Maroon*
 nevü rébellis lakosokkal a' háborut. — Gen. *Mac-
 eod*, egy onnét érkezett tudositást olvasott-fel, a'
 melly szerént *Kuba*' fízgetérből vitetnek által *Jamai-
 kaba* a' nagy vad kutyák, és a' *Maroonok* azok ál-
 tal fízaggattatnak fízéllyel. A't is mondotta, hogy
 ezek a' *Maroonok*, fízabad emberek, és az *Anglus*
 Orfészgló-fészék még eddig erről a' dologrol, soha
 semmi jelentést sem tétetett a' Parlamentom előtt:
 de, ha fel-tétetődik, hogy a' *Maroonok* ellen való
 had a' leg igazságosabb is, még is nem fízabad azt
 ilyen módonn folytatni, és az ő Nemzettyeket így
 ki-irtani. A' *Las Casas*' esmeretes könyviből fel-
 olvasta *Macleod* a' Parlamentom előtt azt a' helyet,
 a' hol az iratik-meg, hogy a' *Spanyolok* miként bán-
 tak volt a' lakosokkal *Mexicó*bann. Éppeun ezek
 azok a' kutyák, úgy mond, a' mellyeknek eleji ál-
 tal régen a' *Spanyolok*, *Mexicót* járom' alá haj-
 tották. Azok a' Vadásfók, a' kik most ezeknek a'
 kutyáknak *Jamaica*' fízgeténn hasznát veszik, valo-
 ságos *Anglus* birtokosok, mellyre nézve az egéfsz
 gyalázat a' Nemzetre háromlik miattok. Utoljára a'
 volt a' *Macleod* projectoma, hogy kérni kell a' Ki-
 rályt, tételsenn magyarázatot erről a' dologrol a'
 Parlamentombann., — *Dundás* azt erőfsitette, hogy
 ezt a' háborut az *Anglusok* tsupánn tsak a' magok
 védelmezésére, a' *Maroonok* által el-követtetett ke-

gyetlenségek miatt, és a' leg igazságosabb módon kezdtek, és folytatták. A' kutyák, mond *Dundás*, nem arra valók, hogy ötfzfe szaggassák, hanem csak hogy meg fogják és meg-tartsák a' *Maroonokat*, és ő arról a' fene tselekedetről, soha semmit nem hallott. „ — Mások is beszélettek, és azt vitatták, hogy igazságos ez a' háboru, és a' *Maroon* lakosokat az ő sok gyilkosságaikra nézve, nem lehet gyökereftől ki nem irtani. — *Macleod* utoljára azt mondotta, hogy a' maga projectomának sürgetésit fel nem hagyja mind addig, valameddig azt nem hallja, hogy az Országgló-szék, ezekkel a' kutyákkal való hadakozást meg nem tiltotta: a' melynek reméllésével ő, most visszfa veszi a' projectomát.

Anglus Anecdota: —

A' napokban egy Londoni idős beteges fősvény afzfzonyság, egy Papot hívat magához; és minek-után na nyavajás állapottyárol sokat panaszkodott volna, mondgya azt is, hogy a' szemeivel mindent kettőnek lát. — „*Jól vagyon*, felel a' Pap, ő azt javasolja az afzfzonyságnak, hogy valamikor ez a' nyavajája leszen, számlálja örökké a' pénzt; mert ez, örökké nagy enyhülésül fog neki szolgálni. —

Egy *Maeclesfieldi* gazdag és kegyes Fabrikás, a' ki minden nap néhány ezer kezeknek ad foglalatosságot, a' közelébbi nagy inneplés' alkalmatosságával, midőn az egész *Anglus* birodalomban ezen térhes hóborura és az éhségtől való fenyegettetődésre nézve, könyörgés és penitentzia tarratta'ott, jelenteti munkássaink, hogy mennyenek minnyájon a' templomba, mert arra a' dél-előttre úgy is ki fogja mindeniknek a' fizetést adni. Dél tájbann egy Követtség érkezett visszfa hozzá a' munkáisaitól, azzal a' jelentéssel, hogy ők dél után is, és este is jó szívvvel el mennek innepelni, csak adgya-ki nekik dél után is a' fizetéseket.

Márcz. 18-dikénn a' Londoni ugy nevezett *Patrik-társaság* (a' város' eleje) a' *London-taverne* nevü tsap-izékben egy igen pompás ebédkezést tart-

ván, ezt a *Vallisi* Hertzegnek, 's-testvér ötsének a *Clarencei* Hertzegnek is jelen-létek még nevezetesebbé tette. A *Lordmajor* (a *Londoni* Polgármester) volt a Præses. Itt voltak az Oppozitziónak két nevezetesebb tagjai is, *Sheridan* és *Fox*. *Sheridan* egy igen tsinos beszéd által hozta elő a Princz' egészségeért való pohár-el-közfönést. Beszédgyébenn azt magyarázta meg, hogy a *Britanniai* Monarchiának tsak a nép' szabadsága a bátorságos fundamentoma. Ez után a Princz is egy igen szép rövid beszéddel felelt, mellybenn az Orátor' állatását egészszenn helybe hagyván, azt is szavaihoz ragasztotta, hogy a *Britannus* népnek szabadsága nélkül, még az Uralkodó koronát se kívánná. Egyszersmind a *Britanniai* leány-királysághoz (*Fileale-Regnum*hoz) is, a melly nevezet alatt *Irlándiát* értette, igen érzékeny ki-fejezések által nyilatkoztatta ki a maga hajlandóságát, a melly országtól, különösönn a maga eddig való életének leg nevezetesebb szakaszszábann (mikor a Király olyan erőss beteg volt, hogy az országláft félbe szakasztani kéntelevenittetett), a szeretetlenk és engedelmezságnak soha el nem feleljhető bizonyosságait tapasztalta. „

Az ujjabb Londoni levelek Martz. 25-dikénn :

„Mártzius' 22-dikénn egy *Anglus* kiseded hadi hajó, 4 prédába-nyert Frantzia hajókat vezertt-bé a *Falmouthi* kikötő-bhelybe, a mellyeket a *Bressi* tenger-öbölben *Sir Waaren*, a Közép *Amérika* felöll most haza érkezett 140 terhes Frantzia hajók közzül, ezekbenn a napokbann fogott el. Ezeket a terhes hajókat 3 Frantzia Frégátok, 's-több más apróbb hadakozó hajók késérték. Még többek is fogtak közzüllök az *Anglusok'* kezure akadni. Mikor a tudósítás meg-indúlt, *Sir Waaren* éppen akkor egy Fregáttal két Frantzia Fregátok ellen viaskodott &c. —

„Hallatik, hogy valosággal tudósítások érkeztek légyen *Londonba* a felöll, hogy egy *Anglus* tsoport, a *Hollandusok'* *Batáviájára* bizonyosonn reá ütött légyen, hanem, hogy meg-vehette-e? még erről nints semmi hír-adás. —

„A' Wallisi Hertzegné ujra meg-áldatott állapotban iratik lenni.

„Londonbann esmet 2 *pro Centót* drágultak hitelenséggel a' Bánko-Obligátziók; mi okra nézve? nem tudgya senki meg-magyarázni. Némellyek gyanakodnak, hogy ujra, vagy valami játék a' mester, vagy pedig valósággal éled a' békefénynek reméllése. Sokak hiszik, hogy mint fundamentom, valósággal a' forog feen, hogy a' Frantziák tartsanak-meg *Belgium* fölül az el-foglaltaktól egy darabot; de az *Anglusokat*, az ő kárjok' meg-fordulásául, a' *Jó-reménység-Hegyinn*, 's-az el-foglalt *Hollandus* szigeteken, hagyják-meg.

„*Whitechurch* nevü *Londoni* Patikarius 's-egyszersmind Bába Doctor, 2000 font Sterling (20 ezer Forint) bírságnak fizetésére büntettetett közéletébbről, azért, hogy egy ifju házaspár között bo-tránkozást csinált. A' *Thortoni* 20 esztendő* ifju Papnak hasonló idejü házátársát tsalta roszsz útra a' nevezett Doktor, a' ki maga 60 esztendő.

H o l l á n d i a.

Admirál *Braaktol*, már bizonyos hírt vett a' Nemzeti Gyűlés, hogy *Norvegiához Bergennél* szerentsésenn meg-erkezett. (És így nem Nap-keleti *Indiába* ment vólt.) —

A' Nemz. Gyűlés már ki-vállasztott a' maga tagjai közzül egy 6 személlyekből álló Commissiót, a' melly a' külső Udvarokkal való dolgokat fogja a' Respublika' nevébenn folytatni. Ezek közt találja lenni magát *Kakus (Hahn) Ur* is.

E l e g y e s J e g y z é s e k.

Mártzius' 28-dikánn irták *Brüffelből*, hogy a' következő első *Decas*, arra vólt légyen határoztatva, hogy a' *Belga-nép*, a' *Heroismusnak* ekkor szenteljen innepet.

A' *Frantzia Directorium* azt kívánta közéletébbről a' *Hamburgi Tanátstól*, hogy a' már rég ott mulató *Frantzia Követet*, *Reynoldot*, forma szeréut fo-

gadszár-bé magánoz, mint a' Respublika' Követtyit. Most azt írják, hogy a' *Hámburgi* Tanács ezt meg nem tselekedvén, *Reynold* oda hagyta legyen *Hámburgot*, és *Bremába* ment. — Ha ez így vagyon, bajosonn lehet meg-egyeztetni azzal a' tudositással, hogy számos *Hámburgi*, kereskedő portékákkal rakott hajók, éppenn most volnának érkező-félbenn *Ántverpiához*. Ha az első hír igaz, úgy bajosonn fognak ezek a' hajók ide bé-botsáttani.

* * *

Folytatása a' Katonai elő-meneteleknek, és változásoknak.

Majorokból lettek Oberst-Lieutenantokká :

Strasoldo : Belgiojonál; *Egarten* : Erbachnál,
Stangel : a' Császár gyalog Regnél; *Rehbach* : Ulrich Kinskinél,
Seulen : Lattermannál; *Leisinger* : Manfredininél,
L'Ainè : Fő Hertzeg Károlynál; *Wolff* : Preisnál,
Gavanini : Pellegrininél; *Kirchner* : Anspachnál,
Egerman : Kavanaghnál; *Stehrenberg* : a' Császár Dragonyofsainál,
Brea : Mézárosnál; *Kneserich* : Vecseinél.

Kapitányokból Majorokká lettek:

Cadolini : Belgiojonál; *Vagmuth* : Erbachnál,
La Marin : a' Császár gyalog Regnél; *Ditix-de-Broug*, Ulrich Kinskinél,
Wajna : Lattermannál; *Wolkendorff* : Manfredininél,
Veth : Preisnál; *Flach* : Eszterházi Antalnál,
Stegner : Anspachnál; *Haink* : Kavanaghnál,
Bottmár : a' Császár Dragonyofsainál; *Denhore* : Mézárosnál,
Motshlik : a' Staabs-Dragyosoknál.

Granatéros Batalionokat kaptak :

Marseille : a' Zegradét; *Bender* : Reisingerét

Saint Julien: L'ainéét, *Veidenfeld*: a' *Cavasiniét*,
Hayd: *Schölingéret*: *Rousseau*: a' *Muraiét*.

Más Regementekbe átal-tétettek.

Oberster *Merveille* a' Császár Könnyü Lovassaitól
 Karajczaihoz,

Oberst-Lieutenant *Plouqueth*, *Manfredini*hez

— — *Ammschel* Karajczaitól *Koburghoz*

— — *Dogelmann*, Fő Hertzeg *Jánoshoz*,

— — *Dinensberg*, *Lobkovitzhoz*,

Major *Zinzerlin*, *Murai*tól *Beulieuhöz*,

— *Telu*, a' Császár Könnyü Lovassaitól *Kinszki*hez,

— *Philippi*, *Kinskitől* *Latermanhoz*,

— *Etingshausen*, *Vécsei*hez,

Szám-felett-valók lettek:

Oberster *Mozen* — *Waldeknél*,

Oberst-Lieutenant *Spangan* — *Clairfainél*,

— — *Stenz* — *Mitrovizkinél*,

— — *Balthasar* — *Neugebauernél*,

— — *Hirschlingen* — *Olivier Wallisnál*.

— — *Klobe de Priau* *Vürtembergnél*

Major *Rajmonoi* — *Pelegininél*.

Pensioba tétetődtek.

Oberster *Frossar* — *Maktól*,

Oberst-Lieutn. *Merkantin* — *Belgiojotól*.

Az Ingenieur Corpusnál illy előmenetelek estek:

Obersterekké lettek Oberst-Lieutn. *Cscuni* és *Devot*.

Oberst-Lieutenantokká Major *Ebner*, *Sinetti* és *Tamerlin*.

Majorokká: Kapitány *Allio*, *Fuhrmann*, *Casarotti*,
Dedovich, *Orlándi*, és *du Breau*.

M a g y a r O r f z á g.

Tállya Aprilis' 1-ő napján. — Nem mecszfe
 esik az alma a' fájától. Ezt tsalhatalan igazságnak

tartja a' Magyar. Látsuk ha igaz e'. E' tájon nem régen halálozott-meg egy Uri Ember, a' ki' különben atya lévén, kötelességének ha tsak azzal is igyekezett eleget tenni, hogy gyermekeit az Isteni félelemre oktatta. Ez az Uri Ember maga, se bőkezű, se igen zsugori nem volt. A' Testamentomának röviden ez a' summája: — „leg-öregebb, de leg-inkább gyűlölt fijának hágy leg-kevesebbet, minthogy tékozló. A' második', azonban kedves magzattyának leg-többet testál, mivel mindenkor jó gazda volt; a' harmadiknak örökségül azt hagyja, hogy minthogy oskolába nem akart járni, a' Nemes Tanáts adassa Katonának, nem — tsak dobosnak. Meg-hal az öreg, a' kedves gyermek azonnal hafznára fordítja szeretett attyának jó akarátját, és ma hólnap által esik — ha lentséért nem adja is — a' maga jufsán. A' tékozló a' *Testamenti Executorok*-tól azt kéri-ki különös kegyelemül, hogy adjanak neki *in parato* 25 garast. Kérése *in pleno* helyben hagyattatott. Mit csinál a' 25 garafsál? — 5 garason vett egy malatzot, azt, és magát már harmadik hónapja, hogy kukuritzával tarttya, 's-a' napokbann mondá, hogy még is Öt *Species* garafsa van, és a' jövő Juniusban akarja a' Nemes tanátsot kérni, hogy esmet három hónapra, — már tsak három hónapra adassa-ki neki a' 25 garast, mert a' malatz már a' díznói rangra *avancirozott*. Ez a' legény úgy-e' felettébb gazdálkodik, és kevés Magyar bort ihatna Bétsben? A' dobosnak rendelt úr-fi *jormaliter* által adattatott a' Katona-szedő tisztnak. Már most azt kérdem, ha nem meszsze esik-e' az alma a' fájától? holott N. N. Uram, se tékozló, se felettébb jó gazda — se dobos soha se volt.

Unghvárrol, Mártz 8-dikánn:

„Itten semmi ujság nints mostan, a' telünk igen roszsz, a' katarus széltibenn uralkodik, a' szalonna oltsó, egy pár jó féle sertés 10. 11. 12. 13. for. vagynak. drágábbak is, de ezek már *eminens* sertések.,,

T u d ó s í t á s o k.

1) *Geschichte der Entstehung' und des Fortganges der Törökischen Tinctur. Kaschau 1795.* Ez a kitsiny munka nem csak ez eredetét foglalja magában a 'Török' tincturájának, hanem kivált-képen néhány eseteket számlál elő, mellyekben az, nevezetes hasznokat húzott maga utánn, 's-leg-inkább út-mutatóul szolgál, millyen nyavalyákban, és a' leg-tsudálatosabb haszonnal lehessen vele élni. Minthogy tulajdon-képen e' végre, és a' szenvedő emberiségnek hasznára készítettett, azért ezt is ugyan azon helyeken, a' hol a' tinctúra árultatik, lehet venni 3 krájtzárokon.

* * *

2) Már 3 Esztendeje, mióta Szabad Királyi Pesth Várofsában a' Magyar Olvasó Könyv-Boltot (Kabinétet) fel-állitván, aztat minden ki-telherököppen újj könyvekkel szaporitom: Szállásomat pedig Mélgos *Ürményi* Uraság' Házához mostanság változtatván, ottan az *Evangyelikusok'* Templomának által-ellenében egy téres, és mind Olvasásra szolgálendő, mind külömb-külob-féle Crudában találandó, mind pediglen bé-köttetett illendő árron eladandó könyveim' el-rendelésére alkalmas, 's-a' jövő Májusnak 6-dik napján leg-előfzer fel-nyitandó Boltom léfzen. Mellyhez-képeft közelebb esendő *Medardus* Pesthi Vásárnak alkalmatofságával, az említett könyveim Catalogusával is igyekezem a' Nemes Publicumot alázatofsan meg-udvarolnom. *Pestten* Apr. 8-dikán.,,

„*Mofszóty* *Institoris* *Gábor* *Com-*
pactor, 's-Magyar Olvasó Ka-
binétnek *Birtokofsa.*